

Beteckning: _____

Akademien för hälsa och arbetsliv

Skateboardens kontext och dess påverkan på fysisk aktivitet

Daniel Särkioja
Juni 2010

C-Uppsats
Folkhälsovetenskap

Folkhälsovetenskap C
Handledare: Matilda Ekman

Abstract

Objectives: The aim of this study is to investigate which factors influence skateboarders' physical activity level.

Methods: The study is based on a qualitative study design. The study was conducted through interviews with twelve skateboarders to examine which factors that impede and promote skateboarding.

Results: The study showed that the main obstacle to skateboard in public areas was poor quality of the ground and lack of places to skate on. It also showed that skate parks had a positive effect on the practitioner's physical activity. Skateboarders appreciated that they exercise more when they have access to skate parks. Social factors were also important for their exercise and skate parks also increase the social interaction in their exercise.

Conclusions: The study shows that skate parks promote physical activity and increase the social factors of skateboarding. Obstacles in public places, however, reduced exercise and affect negatively on skateboarders' physical activity.

Keywords: Skateboard, Skate Parks, Physical Activity, Social Space

Sammanfattning

I tidigare studier har det uppmärksamats hinder i den fysiska miljön och i bemötandet för skateboard på allmänna platser. Det har även visats att skateboardparker verkar främja skateboardutövandet. Denna studie syftar därmed till att kartlägga hinder och förutsättningar för skateboard och undersöka hur skateboardparker påverkar den fysiska aktiviteten. Det är även av intresse att studera hur de sociala faktorerna påverkar skateboardutövande då tidigare forskning tyder på att det är ett viktigt inslag i skateboardutövandet. Som metod använder sig studien av en kvalitativ design. Sammanlagt genomfördes 12 individuella intervjuer. Resultatet i studien tyder på att de största problemen med skateboard på allmänna platser är dåligt underlag och bristen på attraktiva platser att utöva sporten på. Det är en vedertagen uppfattning att skateboardparker påverkar utövarnas fysiska aktivitet positivt då deltagarna uppskattar att de åker mer skateboard till följd av tillgången av skateboardanläggningar. Skateboardparken bidrar även med en mötesplats för skateboardutövare vilket leder till en ökad social dimension av utövandet och ökar glädjen och nöjet i aktiviteten. Slutligen anses det därmed att skateboardparken är en arena som ökar både den fysiska aktiviteten och den sociala interaktionen bland utövarna.

Nyckelord: Skateboard, Skateboardpark, Fysisk Aktivitet, Social Mötesplats

Förord

Jag valde att inrikta min studie mot skateboardparker eftersom det är något jag tror har en viktig funktion i samhället. Jag har själv både upplevt avsaknaden av en egen plats att för skatesporter och den glädje som en sådan plats kan bidra med, då man har en mötespunkt att samlas, umgås och utföra den sport man älskar. Hockey och fotboll i all ära men jag tror inte alla gillar de klassiska sporterna. Däremot tror jag att de finns en sport som alla gillar. De är därför viktigt att göra det möjligt för samtliga individer att utföra den sport de finner lust och glädje i för att främja den fysiska aktiviteten.

Jag vill tacka min handledare Matilda Ekman för feedback och stöd i denna uppsatsprocess. Jag vill även rikta ett stort tack till alla deltagare i studien. Jag är oerhört glad att ni ställde upp och tog er tid att medverka så att denna studie kunde genomföras. Jag vill även tacka er som hjälpte mig att komma i kontakt med deltagare till studien.

Tack!

Daniel Särkioja

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Förord	4
Innehållsförteckning	5
1 Inledning	7
2 Bakgrund	7
2.1 Definitioner	7
2.1.1 Actionsport	7
2.1.2 Extremsport	8
2.1.3 Skateboardpark	8
2.1.4 Fysisk aktivitet	8
2.2 Skateboard	8
2.2.1 Skateboard och utövande på allmänna platser	9
2.2.2 Skateboardåkares deltagande i andra sportaktiviteter	10
2.2.3 Skateboard i Sverige	10
2.3 Vikten av fysisk aktivitet	11
2.3.1 Vikten av fysisk aktivitet i ungdomen	12
2.4 Den byggda miljöns påverkan på fysisk aktivitet	13
2.4.1 Skateboardparkernas påverkan på den fysiska aktiviteten	14
2.4.2 Skateboardparkens påverkan på sociala faktorer	15
3 Syfte	16
3.1.1 Frågeställning	16
4 Metod	16
4.1 Design	16
4.1.1 Byte av datainsamlingsmetod	17
4.2 Urval och undersökningsgrupp	17
4.3 Tillvägagångssätt	17
4.3.1 Förförståelse	18
4.4 Datainsamling och analys	18
4.5 Forskningsetiska överväganden	19
4.6 Reliabilitet och validitet	19
5 Resultat	20
5.1 Studiepopulation	20
5.1.1 Bortfall	21

5.2	Skateboard på Allmänplats	21
5.2.1	Hinder och förutsättningar för skateboard på allmänna platser	22
5.2.2	Bemötande av allmänheten	23
5.2.3	Social acceptans	23
5.3	Skateboardparkens påverkan på den fysiska aktiviteten	24
5.3.1	Sociala faktorer och skateboardparken som en mötesplats	25
5.4	Aktivitetsmönster.....	27
6	Diskussion	28
6.1	Resultatdiskussion	28
6.1.1	Studiepopulationen.....	28
6.1.2	Skateboard på allmänna platser.....	29
6.1.3	Skateboardparkens påverkan på den fysiska aktiviteten	30
6.1.4	Skateboardparken som en mötesplats	31
6.2	Metoddiskussion.....	32
6.3	Allmädiskussion	34
7	Slutsats	34
8	Referenslista.....	35
9	Bilaga 1	38
10	Bilaga 2	39

Figurförteckning

Figur 1: Studiepopulation.....	21
--------------------------------	----

1 Inledning

Fysisk aktivitet är en viktig komponent i en hälsosam livsstil. Det främjar välmående likväl som förebygger ohälsa och sjukdom. Vår framtida livsstil grundläggs oftast redan som barn och fysisk aktivitet i barndomen ökar sannolikheten till regelbunden fysisk aktivitet senare i livet. Det är därför viktigt att stimulera unga till att vara fysisk aktiva för att på så sätt införa hälsosamma levnadsvanor i deras livsstil.

Idrott och motion kan ses som ett ypperligt sätt att tillfredställa behovet av fysisk aktivitet i en hälsosam livsstil. Idrottsanläggningar så som fotbollsplaner, ishallar och gymnastiksalarna anläggs för att främja fysisk aktivitet och rörelseglädje. Tillgängligheten av sådana anläggningar bidrar även till en ökad aktivitet. Idrottsutövare organiserar sig i idrottsklubbar för att på så sätt underlätta sin aktivitet och lättare kunna påverka sin situation och främja sitt intresse. Vissa individuella sporter har inte samma behov av att organisera sig i sitt utövande som många klassiska lagidrotter. Det får då även till bieffekt att de inte får samma möjlighet att påverka sin situation, en sådan sport är skateboard. Skateboard ses troligen inte ens av alla som en sport utan som en lek för barn eller en livsstils accessoar bland ungdomar. Det beror kanske på att det inte är ovanligt att se barn åka skateboard i bostadsområdet eller se ungdomar med en skateboard under armen på stan. För många är det dock en sport som alla andra. En idrott som är beroende av lämpliga miljöer för att utöva aktiviteten i. Vissa utövar sporten på gator och torg medan andra åker i ramper och andra byggda skateboardplatser. Det är på så sätt en sport som utövas på flera olika sätt och påverkas därmed av olika faktorer.

Den här uppsatsen syftar till att undersöka hur skateboardutövare upplever sin situation och hur skateboardparker påverkar deras fysiska aktivitet. Det är viktigt att undersöka hur miljön främjar och motverkar skateboardutövares aktivitet för att förstå hur och om skateboardparken kan påverka ungas levnadsvanor. Resultatet i denna studie hoppas kunna påvisa om sådana skateboardparker behövs och om de bör ses som en hälsofrämjande arena.

2 Bakgrund

2.1 Definitioner

2.1.1 Actionsport

I denna studie definieras actionsport utifrån hur Jae Ko, Y. Park H. och Claussen, C. (2008) beskriver begreppet. Actionsport är preliminärt individuella sporter som innehåller risk,

okonventionella regler och tekniker som skiljer sig ifrån ledande lagsporter. Actionsport inkluderar aktiviteter så som inlines, windsurfing, fallskärmshoppning, BMX, mountain bike, klättring, surfing, skateboard, extrem skidåkning och snowboard.

2.1.2 Extremsport

Se definitionen för actionsport ovan.

2.1.3 Skateboardpark

En skateboardpark definieras i denna studie som en specifikt anpassad anläggning för skateboard. Det finns inga direkta kännetecken för hur dessa parker ser ut, utan de kan vara utformade på olika vis. Det vanligaste är dock att dessa anläggningar innehåller ramper av olika slag, tillverkade i trä, plåt eller betong.

2.1.4 Fysisk aktivitet

I studien använts SBU's (2007) definition av begreppet fysisk aktivitet. Begreppet definieras enligt följande: ” Med fysisk aktivitet avses all kroppsrörelse som är en följd av skelett- muskulaturens sammandragning och som resulterar i ökad energiförbrukning. Begreppet fysisk aktivitet innefattar således kroppsrörelse under såväl arbetstid som fritid och alla olika former av kroppsövningar, gymnastik, motion och friluftsliv.”

2.2 Skateboard

Skateboard är en brädssport som främst verkar tilltala ungdomar. I en engelsk enkätstudie från Sheffield undersöktes vilka det är som utövade skateboard, inlines och BMX. I Sheffield City Council och Words and Pictures studie (refererad i Woolley, H. Johns, R. 2001) medverkade 200 utövare och åttionio procent av deltagarna uppgav att de var av manligt kön. Det visade sig även att åttio procent av utövarna var mellan 11 och 22 år. Nästan sextio procent av dessa var mellan 15 och 22 år. Det tyder därmed på att det främst är unga pojkar som utövar denna sport. Faktum är dock att skateboard nu genom sin utveckling inte längre endast är en aktivitet för unga, utan även praktiseras av äldre utövare. Det kan urskiljas i åldersspridningen i tidigare skateboard relaterad forskning. En studie med syfte att undersöka motivationsfaktorer bland actionsportsutövare hade en åldersspridning på 14-29 år (Jae Ko, Y. Parkm H. Claussen, C. 2008). En annan studie som undersökte skateboardrelaterade skador hade en åldersspridning på 6-50 år (Rethnam, U. Yesupalan, R. Sinha, A. 2008). Sheffield City Councils underökning visar också på att en femtedel av utövarna var över 22 år (refererad i Woolley, H. Johns, R. 2001). Skateboard är således en sport där majoriteten av utövarna är yngre män, men har deltagare av båda könen och utövare långt upp i vuxen ålder. Möjligen kommer denna

utveckling att fortsätta då skateboard fortfarande kan betraktas som en relativ ung sport. Det betyder att de första generationerna som är uppväxt med skateboard börjar komma upp i 30-40 års ålder (Borden, I. 2001). På så sätt är det troligt att det med tiden blir fler äldre utövare av sporten i framtiden.

2.2.1 Skateboard och utövande på allmänna platser

Vad är egentligen skateboard? Skateboard kan ses som en kreativ aktivitet, där utövarna ofta använder sig av allmänna platser på ett nyskapande och i mångas ögon uppseendeväckande sätt. Vilket skapar en konflikt mellan skateboardutövare och övriga brukare av det allmänna rummet. En översiktsartikel menar att konflikten i många fall uppstår eftersom skateboardåkare utmanar existerande normer om hur man skall använda de allmänna ytorna i samhället (Freeman, C. Riordan, T. 2002). Skateboardutövare har beskrivits av somliga personer som vandaler. Utövare av skateboard har förklarat det som en felaktig bild, som skapats av individer som har svårt att förstå vad deras aktivitet går ut på. För utövarna går inte skateboard ut på att förstöra utan att använda delar av staden som ingen annan lägger märke till (Woolley, H. Johns, R. 2001). Konflikten mellan samhället och skateboardutövare har lett till att det har skapats en ström som försöker motverka skateboard på allmänna platser. På dessa platser sätts skyltar upp med texten skateboard förbjudet och populära eller attraktiva platser att utöva skateboard på utrustas med så kallade anti-skate anordningar. En anti-skate anordning är en artefakt som är direkt avsedda för att hindra och försvåra skateboardutövande. Det finns många olika typer av sådana artefakter och sätts fast på objekt där skateboardåkning vill motverkas, till exempel på kanter, bänkar och räcken så att det inte längre är möjligt att utföra trick på dessa platser (Borden, I. 2001). Samhället byggs och utrustas alltså i vissa fall på ett sätt som direkt är anpassat för att förhindra skateboardutövande. Det kan ses som en åtgärd för att skapa säkrare och lugnare platser där allmänheten kan vistas, men även som en direkt aktion för att motarbeta en intressegrupp att utföra sin aktivitet. Det i sin tur kan möjligen leda till att gruppens fysiska aktivitet minskas. En deltagare i en engelsk kvalitativstudie menade att om samhället istället satsade pengar på att bygga skateboardparker istället för att lägga pengarna på att förhindra skateboard på allmänna platser, så skulle inte skateboardåkare behöva använda sig av gatorna i sitt utövande (Woolley, H. Johns, R. 2001). Problemet har även visat sig i andra studier. I Shannon, C. Werner, T. (2008) studie upplever skateboardutövarna att de inte har någon plats i samhället att utöva sin sport på och att de motverkas att utöva sin aktivitet på allmänna platser. Berättelser vittnar om att de ständigt blir bortkörda från olika platser och motverkas sitt utövande. Uttalanden tyder på en viss uppgivenhet hos

vissa utövare på grund av detta. Den uppgivna känslan som skapats hos utövare har visat sig vara så stark att vissa överväger att sluta åka skateboard på grund av denna problematik.

2.2.2 Skateboardåkares deltagande i andra sportaktiviteter

I en studie från USA deltog åtta skateboardutövare, där framkom det i intervjuerna att endast en av dessa medverkade i andra sportaktiviteter. De övriga deltagarna ägnade sig i övrigt åt mer stillasittande aktiviteter så som tv-spel, titta på tv och bara umgås med vänner (Shannon, C. Werner, T. 2008). Det tyder på att endast ett fåtal skateboardåkare deltar i övriga sportaktiviteter, vilket gör det alarmerande att utövare kan tänka sig sluta åka på grund av miljömässiga hinder. Det är något som dock inte går att generalisera då studien endast hade ett lågt antal deltagare som även var från samma stad. Studien indikerar ändå att fallet kan vara sådant att skateboardutövare har en låg benägenhet att medverka i andra sporter. Vad det i så fall skulle kunna bero på är oklart. I en amerikansk studie undersöktes vad det är som motiverar utövare att delta i action sporter. Action sporter är i den här studien använt som ett samlingsnamn för en mängd olika aktiviteter däribland skateboard. Studien visar att den viktigaste faktorn för dessa utövare var glädje och nöje. Detta följdes av faktorerna risktagande och estetik (Jae Ko, Y. Park, H. Claussen, C. 2008).

En annan studie undersökte motivationsfaktorer bland andra formella och informella sportaktiviteter. Formellt utövande innebär att aktiviteten genomförs i en registrerad klubb. Informellt utövande innebär därmed det motsatta, att aktiviteten bedrivs på egen hand. Studien innefattar 878 ungdomar mellan 14 och 18 år. Resultatet från undersökningen visade att de som deltog i formella idrottsorganisationer poängsatte tävling och konkurrens högt som motivationsfaktorer. Deltagare i informella idrotter verkar inte främst motiveras av dessa faktorer. Studien visade även att män i högre utsträckning motiveras av spänningssökande (Recours, R. Souville, M. Griffet, J. 2004), vilket kan vara en orsak till att fler män än kvinnor utövar skateboard. Möjligen är det så att skateboardåkare inte attraheras av traditionella sporter eftersom de drivs av andra värderingar och motiveras av andra faktorer i sitt utövande. Skateboard är möjligen därmed en aktivitet som motiverar individer som vill utföra något de finner nöje i, utan de prestations och konkurrens inslag som den klassiska idrotten innehåller.

2.2.3 Skateboard i Sverige

Skateboard slog igenom i Sverige under 1970-talet och växte snabbt i popularitet. I slutet av 1970-talet tog myndigheter avstånd från denna nya rörelse med argument om att skateboard var farligt och förde mig sig en oönskad livsstil (Almevik, G. 2008). Det fick till följd att

skateboard under 1980-talet förbjöds på allmänna vägar och trottoarer i många samhällen i Sverige. I grannlandet Norge var regleringen än mer sträng. Där förbjöds skateboardåkning helt under samma period. Det ledde till en minskning i popularitet under delar av 1980-talet. Under 1990-talet ströks dessa restriktioner vilket ledde till en ökad popularitet igen (Forsman, L. Eriksson, A. 2001). Hur många som utövar skateboard idag i Sverige är svårt att svara på då det inte finns något förbund där samtliga utövare är registrerade. Det finns ett nytt åter-skapat skateboardförbund som är under uppbyggnad men det finns inga vetenskapliga källor som visar på hur stor del av de svenska skateboardåkarna som är medlemmar i förbundet. Det kan vara en stor del utövare som inte är medlemmar i förbundet då skateboard i många fall är en spontanidrott. Eftersom att skateboard inte är lika välorganiserad som många andra sporter blir det svårare för utövare att påverka sin situation.

2.3 Vikten av fysisk aktivitet

Fysisk aktivitet är ett viktigt fundament när det handlar om att grundlägga en god hälsa. Studier har visat både på att fysisk aktivitet verkar förebyggande och behandlande mot flertalet sjukdomstillstånd. Studier har visat att de som regelbundet är fysiskt aktiva löper signifikant lägre risk att dö i förtid jämfört med inaktiva personer (Lee, IM. et. al. 2004). I Sverige rekommenderas att samtliga individer är fysiskt aktiva minst 30 minuter dagligen. Aktiviteten bör vara av en intensitet som motsvarar måttlig ansträngning. En större mängd fysisk aktivitet eller en ökad intensitet rekommenderas för ytterligare hälsovinster. Rekommendationerna belyser även de minskade riskerna som fysisk aktivitet medför. Det står bland annat att fysisk aktivitet minskar risken för hjärt- & kärlsjukdom, högt blodtryck, åldersdiabetes och tjocktarmscancer. Den innehåller även information om att de föreligger starka belägg för att fysisk aktiva löper lägre risk att drabbas av benskörhet, benbrott, blodpropp, fetma och psykisk ohälsa. I rekommendationen står det även att fysisk aktivitet inte endast minskar risken för sjukdom utan även ökar livskvaliteten genom ökat psykiskt välbefinnande och bättre fysisk hälsa (YFA 2008).

Fysisk aktivitet minskar alltså bland annat risken att drabbas av hjärt- och kärlsjukdom. I en studie visade det sig även att de som motionerar regelbundet minskade risken för att insjukna i sjukdomen oavsett kroppssammansättning. Överviktiga personer som motionerade regelbundet löpte lägre risk att drabbas jämfört med normalviktiga inaktiva individer (Lee, CD. Blair, S. Jackson, A. 1999).

Fysisk aktivitet verkar även förebyggande mot övervikt. En studie undersökte samband mellan tidigare deltagande i sportaktiviteter och vikt i vuxenålder bland kvinnor. Studien visade att ett tidigare sportutövande ledde till en lägre vikt och en högre grad av fysisk aktivitet (Alfano, C. et. al. 2002).

Fysisk aktivitet på fritiden har även visat sig påverka individens välbefinnande positivt. Det kan dock vara något förhastat att påstå att all fysisk aktivitet verkar positivt på individens välbefinnande. I en australiensisk surveystudie visar det sig nämligen att fysisk aktivitet inom olika områden påverkar välbefinnandet olika. Generellt sätt visade denna studie att fysisk aktivitet på fritiden hade ett positivt samband med mentalt välbefinnande. Detta positiva samband gick inte att bevisa vad gäller fysisk aktivitet i hushållsaktiviteter, i arbete eller som transport. I vissa fall visade individer med hög grad av fysisk aktivitet i något av dessa områden ett negativt samband mellan fysisk aktivitet och välbefinnande (Cerin, E. et. al. 2009).

2.3.1 Vikten av fysisk aktivitet i ungdomen

Eftersom många framtida sjukdomstillstånd går att förebygga med fysisk aktivitet är det en fördel att redan som ung vara fysiskt aktiv. På så sätt startar man det förebyggande arbetet i tidig ålder och inför fysisk aktivitet i en framtida livsstil. Det har nämligen visat sig att utöva sport i ungdomen har ett direkt förhållande till framtida fysisk aktivitet. Sportutövande på fritiden hos ungdomar, minst två gånger i veckan för pojkar och en gång i veckan för flickor, har ett samband med fysisk aktivitet i vuxenlivet. Det är därför viktigt att det finns ett brett utbud av sportaktiviteter att välja mellan för ungdomar, eftersom det ökar sannolikheten till ett livslångt utövande av fysisk aktivitet. Vissa typer av sport kan vara mer fördelaktiga än andra så som intensiva uthållighetsidrotter och idrotter som kräver och utvecklar deltagarnas idrottsliga kvalitéer, men den skillnaden är marginell (Tammelin, T. et. al. 2003)

I en studie från USA uppmärksammades det även att ungdomar som motionerade regelbundet hade en bättre kontakt med sina föräldrar. Om det beror på att den fysiska aktiviteten bidrar till en förbättrad relation till föräldrarna eller om den goda relationen med föräldrarna leder till en ökad fysisk aktivitet framgår dock ej. Det tyder i alla fall på att det finns ett samband mellan fysisk aktivitet och en god relation till sin omgivning. I samma studie uppmärksammades även att ungdomar med hög fysisk aktivitet i genomsnitt har högre betyg i skolan (Field, T. Diego, M. Sanders, C. 2001). Detta skulle kunna vara ett felaktigt samband då en god familjerelation också har visat sig påverka kompetensen i skolan positivt (Garber, J.

Little, S. 1999). Ungdomar som är fysiskt aktiva drabbas i mindre utsträckning av depressioner. En regelbunden fysisk aktivitet bland ungdomar verkar även leda till en lägre konsumtion av alkohol och andra droger (Field, T. Diego, M. Sanders, C. 2001).

2.4 Den byggda miljöns påverkan på fysisk aktivitet

Att vara fysiskt aktiv är ingen självklarhet trots de positiva hälsoeffekter som fysisk aktivitet medför. Fysisk aktivitet genomförs inte endast på grund av risk för sjukdom utan den verkliga situationen är mycket mer komplex än så. Det finns ytterligare faktorer som har stor påverkan på om individen väljer att vara fysiskt aktiv eller ej. Miljömässiga faktorer har till exempel påvisats vara viktiga i utförandet av fysisk aktivitet (Giles-Corti, B. et. al. 2005; Heinrick, K. et. al. 2007).

Parker och grönområden och allmänna öppna ytor har bland annat visat sig vara fördelaktiga för att främja den fysiska aktiviteten (Giles-Corti, B. et. al. 2005). I en amerikansk studie renoverades två parker och utrustades med bland annat fotbollsmål, volleybollplaner och lekplatser. I dessa parker ökade antalet besökare signifikant. Något som även ökade signifikant efter upprustningen av parkerna var antalet besökare som utförde fysisk aktivitet i parkerna (Tester, J. Baker, R. 2009). Det tyder därmed på att attraktiva miljöer med ett bra utbud för spontanidrott ökar den fysiska aktiviteten.

Tillgången till anläggningar för idrott och rekreation ökar även benägenheten till att utföra fysisk aktivitet. En engelsk studie undersökte samband mellan avstånd till faciliteter avsedda för fysisk aktivitet och utförd grad av fysisk aktivitet. I studien visade det sig att de som bodde längst ifrån faciliteterna tenderade till att vara minst fysiskt aktiva. Avstånd till utbud av platser som är skapade och avsedda för fysisk aktivitet verkar därmed ha en påverkan på i vilken grad individer är fysiskt aktiva. Resultatet visade även på att de som bodde längst ifrån faciliteterna inte hade något ökat behov av att motionera (Panter, J. Jones, A. Hillsdon, M. 2008). Tillgängligheten till anläggningar för sport och rekreation kan därmed stimulera individer att vara fysiskt aktiva. Det har dock uppmärksammats att tillgänglighet av denna sorts anläggning möjligen inte bidrar till en ökad fysisk aktivitet hos inaktiva individer. I forskning har det visat sig att de som använder rekreationsanläggningar har en högre rapporterad fysisk aktivitet jämfört med dem som inte använder dessa faciliteter (Gordon-Larsen, P. McMurray, R. Popkin, B. 2000).

I en översiktsartikel uppmärksammades att individers uppfattningar om miljön kan påverka den fysiska aktiviteten. Miljön kan uppfattas som farligare nu jämfört med tidigare. Det är

mer bilar och trafik vilket kan bidra till att miljön anses vara för farlig för att barn ska leka utomhus (Faskunger, J. 2007). I en amerikansk studie jämfördes föräldrars oro och barns fysiska aktivitet. Boende i innerstaden jämfördes med boende utanför staden. Resultatet påvisade att innerstads föräldrar var mer oroade över deras barns säkerhet jämfört med de som bodde utanför staden. Det visade sig även att barn som bodde inne i staden var mindre fysiskt aktiva jämfört med barn som bodde utanför staden. Barn som bodde utanför staden lekte och var fysiskt aktiva mer utomhus. Samtidigt var det vanligare att föräldrar som bodde i staden uppfattade att det var för mycket bilar för att deras barn skulle kunna leka utomhus. Miljöer som uppfattas som farligare minskar därmed ungas möjlighet att vara fysiskt aktiva utomhus och leder dessutom till att deras fysiska aktivitet minskar. (Weir, L. Etelson, D. Brand, D. 2006).

2.4.1 Skateboardparkernas påverkan på den fysiska aktiviteten

I en australiensisk studie där 101 föräldrar intervjuades angående hinder för fysisk aktivitet för deras barn, svarade femtiotvå procent av föräldrarna att barnen saknade tillräckligt med möjligheter att utöva sport. Föräldrarna i studien efterfrågade främst tre specifika anläggningar, ett av dessa tre var avsedda platser för skateboard. Studien visar alltså att det finns ett behov av skateboardanläggningar för att påverka ungas fysiska aktivitet (Williden, M. et. al. 2006). Skateboardparker kan även stimulera en målgrupp som riskerar att bli allt mer inaktiva. I en svensk studie har ungdomars fysiska aktivitet mätts. Resultatet visade att pojkar i åldern 15-18 år var den grupp som signifikant sänkte sin fysiska aktivitet jämfört med pojkar i åldern 7-14 år. Det betyder alltså att pojkar tenderar att minska sin fysiska aktivitet efter 15 års ålder. Studien använde sig dock endast av stegmätare för att mäta den fysiska aktiviteten. Det tillsammans med att studien endast mätte deltagarnas fysiska aktivitet på veckodagarna och exkluderade helgerna gör att resultatet troligen inte är helt verklighetsbildande (Raustorp, A. et. al. 2006). Målgruppen pojkar mellan 15 och 18 år är alltså en viktig grupp att stimulera när det gäller fysisk aktivitet. Detta är även den grupp som enligt tidigare forskning främst nyttjar skateboardparker. I en observationsstudie konstaterades att de genomsnittliga besökarna av dessa platser var pojkar mellan 11 och 17 år (Bradly, G. 2008).

En studie har undersökt hur en skateboardpark i USA tycks ha påverkat skateboardutövarnas fysiska aktivitet. Den visar på att den fysiska aktiviteten troligen ökade efter byggnationen av anläggningen. Främst på grund av att det erbjöds en plats där det var accepterat att åka skateboard (Shannon, C. Werner, T. 2008).

Skateboardparker kan dock öka antalet frakturer bland barn. Sheehan, E. et. al. (2003) undersökte detta och såg en signifikant högre risk för frakturer vid användandet av dessa parker. Författarna till en likande studie menar tvärt om att skateboard har fått ett oförtjänt dåligt rykte av att vara en farlig sport. Deras studie undersökte antalet skateboardrelaterade fall på en ortoped avdelning under en fem års period. Incidensen för antal skateboardrelaterade frakturer var 10 på 5000 under de fem åren som studien genomfördes. Studien visar även att antalet fall av allvarliga skador till följd av skateboardutövande var lågt. Författarna var även medvetna om att bara en liten del av alla skateboardrelaterade skador hänvisas till den ortopediska avdelningen, men menar att även det var ett tecken på att de flesta skador är av en lindrigare grad så som blåmärken och stukningar. Studien visar även att de flesta olyckorna sker på trottoarer. Författarna menar därför att speciellt avsedda skateboardparker kan minska antalet olyckor (Rethnam, U. Yesupalan, R. Sinha, A. 2008) Detta är något som också stöds i liknande forskning inom ämnet (Forsman, L. Eriksson, A. 2001).

2.4.2 Skateboardparkens påverkan på sociala faktorer

Skateboardparker är inte heller bara en plats för fysisk aktivitet. Det är även en plats dit många unga söker sig för umgås med vänner och ha kul. Skateboardparkerna blir därmed även en social mötespunkt dit unga kan söka sig för att uppfylla sina psykosociala behov (Bradly, G. 2010; Shannon, C. Werner, T. 2008). Användarna av skateboardparker liknas i en studie som medlemmar av en familj. Med det menas att de tar hand om varandra och hjälper varandra eftersom de känner en grupptillhörighet. Det tyder även på att skateboardutövare värnar mycket om dessa skateboardanläggningar, vilket gör att de engagerar sig i anläggningarna och tar ansvar för sig själva, sina kamrater och utrustningen. På så sätt kan även skateboardanläggningar vara en plats där unga utvecklar sina sociala färdigheter (Bradly, G. 2010). Det har även uppmärksammats att skateboardåkare anser att de sociala faktorerna i samband med utövandet är viktigt. En stor del av nöjet i att åka skateboard är beroende av den sociala kontext som aktiviteten utövas i. Utövarna tenderar därför att utöva skateboard på platser som både är attraktiva för skateboardutövandet men även erbjuder möjligheter till social interaktion. Det verkar även vara viktigt för dem att ha en plats där utövare kan mötas och att ha möjlighet att åka skateboard med andra (Woolley, H. Johns, R. 2001)

De sociala faktorerna har även visat sig vara viktiga för uppkomsten och upprätthållandet av fysisk aktivitet. En engelsk studie undersökte relationen mellan vänner och uppkomsten och upprätthållandet av fysisk aktivitet bland 112 barn mellan 10 och 11 år. I studien visade det sig att barnens vänner har en central betydelse i uppkomsten och upprätthållande av fysisk

aktivitet. Många barn uppgav att de fått hjälp av sina vänner att börja vara fysiskt aktiva genom verbal uppmuntran, inspiration av aktiva vänner och medutövande med kompisar som redan var fysisk aktiva. Umgänget med vännerna hade även stor betydelse för upprätthållen fysisk aktivitet. Många barn uppgav att de var fysiskt aktiva eftersom de uppskattade att göra roliga aktiviteter tillsammans med sina vänner (Jago, R. et. al. 2009).

3 Syfte

Syftet är att undersöka vilka faktorer som skateboardåkare anser påverka deras fysiska aktivitetsnivå.

3.1.1 Frågeställning

- Vilka faktorer främjar och försvårar skateboardutövande på allmänna platser?
- Hur uppfattar skateboardutövare att tillgängligheten av skateboardparker påverkar deras fysiska aktivitet?
- Hur påverkar sociala faktorer skateboardutövande?
- I hur stor utsträckning deltar skateboardåkare i andra sportaktiviteter?

4 Metod

4.1 Design

Den valda metoden för studien är en kvalitativ undersökningsmetod. Detta eftersom kvalitativa undersökningsmetoder främst lämpar sig när studien försöker förstå människors livsvärld, relationer till omgivningen och attityder (Hartman, J. 2004). Deltagarna i studien kommer att medverka i fokusgrupper som behandlar skateboardparkernas påverkan på deras fysiska aktivitet. I studien planeras tre fokusgrupper med tre till sex deltagare i varje. Fokusgrupper anses lämpa sig bra för denna studie eftersom en sådan metod i sin praktik är ostrukturerad. Det medför att deltagarna får en ökad möjlighet att styra och delge för dem relevant information. Det kan anses vara en fördel då det finns relativt lite studier inom det specifika forskningsområdet. Metoden är därmed bra vid undersökande studier där kunskapen är begränsad. Ytterligare fördelar är att gruppens dynamik och samverkan kan resultera i att åsikter och information synliggörs som inte skulle framkomma vid enskilda intervjuer (Gillham, B. 2008). Vid behov kommer även individuella intervjuer tillkomma eller ersätta fokusgrupper för att säkerställa en tillräckligt stor studiepopulation. Intervjuerna kommer att vara av en halvstrukturerad karaktär. Den intervjustrukturen gör det enklare att säkerställa att

intervjuerna behandlar det som gruppintervjuerna syftar till, samtidigt som det lämnas utrymme för deltagarna att delge för dem relevant information (Gillham, B. 2008). Intervjuerna kommer sedan att transkriberas och sammanställas och redovisas i resultatet. Analysmetod för studien kommer att vara innehållsanalys.

4.1.1 Byte av datainsamlingsmetod

Under datainsamlingsperioden uppmärksammades stora svårigheter att rekrytera deltagare till fokusgrupper. Få tillfrågade utövare var intresserade av att medverka, vilket bidrog till en liten urvalsgrupp. Ytterligare problem uppstod när gruppintervjuerna skulle samordnas och genomföras. På grund av ovanstående problem ändrades därför studiens datainsamlingsmetod till att endast använda individuella intervjuer. Samma intervjuguide användes. Intervjuguiden kan ses i bilaga 2.

4.2 Urval och undersökningsgrupp

Målgruppen för denna undersökning var individer som regelbundet utövar skateboard. Urvalsgruppen planerades att bestå av 9-18 deltagare som skulle fördelas på tre fokusgrupper. Under studiens gång ändrades sedan metoden för undersökningen till individuella intervjuer till följd av svårigheter att rekrytera deltagare till gruppintervjuerna. Som urvalsmetod i studien användes ett snöbollsurval. Det betyder att rekryteringen av deltagare skedde genom deltagarnas egna kontaktnät (Morgan, D. 1998). Studien utgick ifrån ett par individer med stort kontaktnät inom kretsen för utövare av skateboard. Dessa personer användes sedan för att identifiera och komma i kontakt med lämpliga deltagare till undersökningen. Deltagare rekryterades även vid den lokala skateboardparken.

4.3 Tillvägagångssätt

I början av studien kontaktade intervjuledaren fyra olika kontaktpersoner som utgångspunkt för snöbollsurvalet med förhoppning att rekrytera nya deltagare genom dem. Intervjuledaren besökte även den lokala skateboardparken ett tiotal gånger och tillfrågade potentiella deltagare om medverkande i studien. Samtliga skateboardåkare på plats som med stor sannolikhet inte var under 15 år tillfrågades. En mycket stor del av utövarna var inte intresserade av att delta i studien, en mängd av de tillfrågade individerna var under 15 år och vara tvungna att nekas medverkan på grund av att det inte var möjligt att tillfredsställa de forskningsetiska principerna. Även här uppmanade intervjuledaren utövarna att tillfråga bekanta om möjlig medverkan i studien för att utnyttja snöbollsurvalet.

Samtliga utövare som valde att delta medverkade sedan i en intervju. De individuella intervjuerna varade mellan tio till tjugo minuter. Under den första tiden av intervjun gick intervjuledaren igenom tillvägagångssätt, studiens syfte, deltagarnas medverkan och etiska aspekter. I samband med detta delades även en missivbrev ut där samtlig information var sammanställd tillsammans med kontaktuppgifter till ansvarig för studien. Samtliga intervjuer spelades in med hjälp av en digital diktafon för transkription. Deltagarna i intervjuerna diskuterade under intervjun kring fyra förbestämda faktorer.

- Hinder och förutsättningar för att utöva skateboard på allmänplats.
- Skateboardparkernas påverkan på den fysiska aktiviteten.
- Den sociala aspekten och dess påverkan på den fysiska aktiviteten.
- Deltagande i övriga sportaktiviteter hos gruppen skateboardåkare.

Samtliga intervjuer grundade sig på samma frågor från intervjuguiden. Frågorna var av en öppen karaktär och gav stora svarsmöjligheter. Intervjuledaren utforskade sedan deltagarnas svar närmare med hjälp av följdfrågor. Här skiljde sig frågorna i intervjuerna något åt, då följdfrågorna var baserade på deltagarnas information.

4.3.1 Förförståelse

Intervjuledaren har sedan tidigare erfarenheter stor förförståelse inom området. Erfarenheter som innebär kunskap om hur skateboardåkare identifierar sig och vilka normer, språkbruk, attityder som rör sig inom gruppen. Intervjuledaren har även erfarenhet av vad det praktiskt innebär att utföra skateboard på allmänna platser och vad skateboardparker kan betyda för individen. Det ses som en fördel då detta troligen bidrar till att intervjuledaren lättare förstå deltagarnas position och uttalanden. Troligen bidrar detta även till att intervjuledaren kan identifiera problem och leda intervjun på ett bra sätt. Möjligen kan intervjuledarens förförståelse även bidra till att deltagarna känner sig tryggare om de upplever att intervjuledaren kan identifiera sig med deras grupp.

En risk med detta är dock att intervjuledarens kunskap inom området blir styrande i intervjun genom åsikter på ett personligt plan. För att förhindra detta kommer frågeställningarna vara så öppna och neutrala som möjligt för att undvika ledande frågor.

4.4 Datainsamling och analys

Datainsamlingen kommer att ske genom att varje intervju spelas in med hjälp av en digital diktafon. De inspelade intervjuerna transkriberades sedan till utskrivna intervjuer i

pappersformat. Med hjälp av de transkriberade intervjuerna genomfördes en kvalitativ innehållsanalys. I analysen kodades deltagarnas uttalande för att upptäcka likheter i åsikter och värderingar som genomsyrade samtliga intervjuer. Det kodade materialet kategoriserades, sammanställdes och redovisades sedan i resultatet. Innehållsanalysen kategoriserar och strukturerar därmed upp deltagarnas uttalanden så att intervjuernas innehåll på ett överskodligt sätt kan redovisas i resultatet (Gillham, B. 2008)

4.5 Forskningsetiska överväganden

Något som uppstod under datainsamlingen till studien var att de tillfrågade utövarnas ålder underskred 15 år. Då det uppstod försökte intervjuledaren erhålla målsmans tillåtelse inför intervjun, för att på ett tillfredställande sätt uppfylla de forskningsetiska principerna. Detta var dock inte möjligt i något av fallen, vilket bidrog till att dessa utövare var tvungna att nekas deltagande i studien.

Deltagarna informerades inför intervjun om studiens syfte och i vilket sammanhang deltagarnas svar kommer att publiceras. När denna information delgavs betonades även det frivilliga deltagandet. Det för att uppfylla informationskrav, samtyckeskrav och nyttjandekrav. Deltagarna tog del av denna information genom ett missivbrev där studiens syfte, nyttjande av deltagarnas information och konfidentialitet tydligt framgick. Missivbrevet kan ses i bifogad bilaga 1.

All insamlad data sammanställdes efter intervjuerna för att deltagarnas svar inte skulle gå att spåra i resultatet. Det gjorde att det inte gick att urskilja vem som har sagt vad i resultatet, vilket säkerställde deltagarnas anonymitet i resultatet.

4.6 Reliabilitet och validitet

För att öka pålitligheten i studien var den tekniska inspelningsutrustningen testad och kvalitén på de inspelade intervjuerna blev mycket bra även vid intervjuer utomhus och i miljöer med störande ljud. Det ökar sannolikheten att transkriberingen innehåller sanningsenlig information eftersom ljudkvalitén bidrar till hög hörbarhet. För att öka pålitligheten i tolkningar i analysen används citat i resultatet. Samma person genomförde samtliga intervjuer, transkription och analys. På så sätt ökar möjligheten till att samtliga intervjuer genomförts under liknande omständigheter och att transkriptionen skett på samma sätt. Intervjuledaren hade god teoretisk kunskap om intervjuprocessen men hade inte lika stor praktisk erfarenhet av att leda intervjuer. Det kan ha ökat risken för praktiska misstag i intervjuprocessen, vilket kan påverkat pålitligheten. Att säkerställa hög reliabilitet i kvalitativ forskning är svårt. Trost

(2005) menar att grunden i reliabilitet, att man ska få samma svar om man ställer samma fråga igen, är svårt att säkerhetsställa i kvalitativa intervjuer. För att vara säker på att samma mätning ger samma resultat måste mätobjektet vara stabilt och konstant. Det vill säga att mätobjektet inte ändrar sig mellan mätningarna. I detta fall är mätobjektet människor och bör inte uppfattas som konstanta. Nya intryck, erfarenheter och situationer formar mänskliga attityder och förändras således över tid.

Av den anledningen användes halvstrukturerade intervjuer för att öka trovärdigheten. Öppna frågor och ett stort utrymme för individen att styra över innehållet ökar därmed trovärdigheten. Metoden är även redovisad för studien och intervjuguiden är bifogad, vilket ger läsaren en god insikt i studiens tillvägagångssätt.

5 Resultat

Resultatet kommer att redovisas i olika kategorier baserade på studiens frågeställningar. För att öka förståelsen i resultatet följer nedan en ordlista med några termer som förekommer i deltagarnas uttalanden.

Ordlista

- Grind = Ett trick där man använder skateboardens undersida för att glida på olika objekt.
- Spot = En attraktiv plats att åka skateboard på. Ofta är spotet ett objekt som man kan göra trick på till exempel en trappa, en cement kant eller ett trappräcke.
- Curb = Ett objekt som har en kant där man kan göra olika trick. En curb kan vara många olika saker exempelvis en mur, en lastkaj och rektangulära cementobjekt.

5.1 Studiepopulation

Studiepopulationen består av sammanlagt 13 skateboardutövare. Medelåldern för deltagarna är 20,3 år och har en åldersspridning på 16 till 30 år. Alla deltagare är av manligt kön och har åkt skateboard i genomsnitt 7,5 år. Samtliga deltagare har åkt skateboard i minst 2 år och utövandet sträcker sig upp till 22 år bland deltagarna. Samtliga deltagare förutom tre hade vid studiens genomförande tillgång till en skateboardpark i staden där de bodde.

Figur 1: Studiepopulation

Kön	Ålder:	År av skateboardutövande	Tillgång till skateboardpark
Man	28	4	Ja
Man	30	22	Ja
Man	20	10	Ja
Man	16	2	Nej
Man	16	2	Nej
Man	22	10	Ja
Man	20	8	Ja
Man	16	6	Ja
Man	24	14	Ja
Man	17	4	Ja
Man	17	2	Ja
Man	17	5	Nej

5.1.1 Bortfall

Studiens bortfall var lågt, en person befann sig inte på avsatt tid och plats för intervjun och gick sedan inte att kontaktas. Personen ersattes inte heller då bortfaller skedde i slutet av datainsamlingen vilket inte lämnade utrymme till nyrekrytering av deltagare.

5.2 Skateboard på Allmänplats

Överlag utövade deltagarna skateboard på allmänna platser i relativt låg utsträckning. De som främst uttalade att de brukar åka skateboard på allmänplats var de som inte hade tillgång till någon skateboardpark. Av de fyra som uppgav att de brukar använda allmänna platser för att utöva skateboard hade tre ingen tillgång till en skateboardpark. Den fjärde påpekade att han inte åkte på allmänna platser just nu eftersom han bodde i en stad som inte erbjöd så många ställen att åka på. Därmed åkte han mest i skateboardparken men föredrog att åka på allmänna platser.

Det var även en del deltagare som berättade att de åkte på allmänna platser ibland men för det mesta åkte de i den lokala skateboardparken. Två uppgav att de brukade åka skateboard på allmänna platser innan de fick tillgång till en skateboardpark men att de inte gjorde det i lika stor utsträckning längre. En av deltagarna uppgav att han sällan åkte skateboard på allmänna platser och då endast i parkeringshus på vintern. Detta eftersom han inte hade tillgång till

någon skateboardanläggning inomhus. En annan deltagare uttalen även han att han främst åkte i den lokala skateboardparken men att han även ibland åkte på allmänna platser.

Det var även en del deltagare som aldrig åkte på allmänna platser. Tre av dessa ansåg inte att de kunde utöva den skateboardåkning de uppskattade på allmänna plaster då de främst var intresserade av att åka i böjar och ramper. Den fjärde deltagaren som aldrig åkte på allmänna platser avstod från detta på grund av en skada och ansåg att skateboardparker erbjöd en skonsammare åkning för honom.

5.2.1 Hinder och förutsättningar för skateboard på allmänna platser

I majoriteten av intervjuerna uppmärksammades underlaget som ett hinder för att åka skateboard på allmänna platser. Dålig asfalt, kullersten och dåligt sopade platser från grus var återkommande exempel på faktorer som förhindrade eller försvårade utövande på allmänna platser. Ett bra underlag av asfalt eller betong var sedan den enda förutsättningen som deltagarna uttalade.

Fem deltagare uppgav även brist på spots, alltså brist på objekt att åka på, som ett hinder för att åka skateboard på allmänna platser. Detta berodde främst på det faktumet att det inte fanns tillräckligt med attraktiva platser att utöva skateboard på. En ytterligare orsak var att de platser som fanns inte var av tillräckligt bra kvalitet. Underlaget, kort ansats, dålig landning och andra hinder som trottoarkanter och kanter har nämnts som faktorer som försämrar platser där man annars skulle kunna åka skateboard. Bristen på platser att åka skateboard på, får till följd att det blir stora avstånd mellan dem. På så sätt får man även transportera sig väldigt långt för att komma till de olika platserna som erbjuds.

”Det finns ju nästan inga ställen här förutom parken nu då. Man fick nöja sig med typ en asfaltsfläck.”

”Det andra hindret är väl att det finns för lite ställen att åka på. I mindre städer finns det ju oftast ingenting att åka på, om det inte finns någon skatepark.”

Tre av deltagarna uppmärksammade anti-skate anordningar, så kallade skatestoppers, som ett problem för dem att åka skateboard på allmänna platser. Deltagarna gav exempel på för dem attraktiva platser för skateboardåkning som utrustats med muttrar, stag och andra föremål som satt fast på dessa objekt för att gör det omöjligt att åka skateboard där.

”Hinder det är väl skatestoppers till exempel som de sätter upp på olika curbs där man kan göra olika grinds då och grejer och så sätter de upp hinder till exempel muttrar och sånt i vägen, så att det inte går att glida där längre”.

5.2.2 Bemötande av allmänheten

Det verkar som att bemötandet av allmänheten för skateboardåkare är varierande. Många uppger att de överlag känner att de blir positivt bemötta av människor när de åker skateboard på allmänna platser. Positiva åsikter som nämnts var att folk i omgivningen uppskattade att se på deras trick och ansåg att deras närvaro var trevlig. I några fall verkar avsaknaden av dåligt bemötande vara synonymt med positivt bemötande. Alltså så länge som ingen klagade ansåg de att bemötandet var positivt.

Trots att de flesta överlag uppskattar bemötandet som positivt vittnar intervjuerna om att bemötandet inte alltid är välkomnande. De flesta som har erfarenheter av att åka skateboard på allmänna platser uppger att de upplevt negativa reaktioner till följd av deras utövande som även i många fall inneburit att de blivit ivägkörda från platserna.

”Det är väl inte så välkomnande alla gånger, för de tror att man är vandaler och förstör”

Flera intervjuer vittnar om att det dåliga bemötandet främst sker av personer som har en relation till platsen där utövarna åker skateboard. Främst är det boende, arbetande i omgivningen och vakter som kör iväg utövarna från platserna. Vissa utövare visar dock en förståelse för detta då skateboardåkandet bidrar till ett ökat slitage på platserna.

För vissa kan ett dåligt bemötande tillsammans med andra hinder leda till att utövare slutar åka skateboard. En deltagare uppgav att han tidigare hade åkt skateboard och slutat på grund av att han inte längre orkade konfronteras och motverkas sitt utövande varje gång han åkte skateboard. Detta ledde till att han slutade åka skateboard i några år. Han började sedan igen då han fick tillgång till en skateboardpark vilket gav honom en möjlighet att undvika dessa hinder.

5.2.3 Social acceptans

Trots att många uppfattade att faktorer i miljön försvårade deras utövande upplevde en stor del av deltagarna att skateboard var socialt accepterat på allmänna platser. Några av deltagarnas uttalande vittnar om att det även har skett en positiv utveckling för skateboard vad gäller social acceptans. I deras berättelser framgår det att de tidigare har blivit negativt bemötta när

de utövat skateboard på allmänna platser, men att normerna angående detta verkar ha förändrats den senaste tiden.

”Det är mycket mer accepterat nu asså. Det är länge sen jag fick någon negativ reaktion eller kritik för att jag åker skateboard liksom, faktiskt.”

I vissa fall uppstår det tvetydigheter i deltagarnas resonemang om skateboard är socialt accepterat. Många uppger att de vid flertalet gånger har blivit avlägsnade från platser där de åkt skateboard, samtidigt upplever de flesta att skateboard är socialt accepterat. Några uttalanden tyder på att acceptansen för skateboard är kontextbunden, det vill säga att acceptansen är beroende av vart skateboardåkningen äger rum. Det verkar finnas plats där det uppfattas som tillåtet att utöva skateboard på och andra platser är det inte godtagbart. En deltagare förklarade situationen att utöva skateboard på allmänplats på detta viset:

”Ofta tycker folk att man inte bör göra det där men de finns ju ställen som, ja där det är folk som skatear hela tiden där och det är ingen som bryr sig”

5.3 Skateboardparkens påverkan på den fysiska aktiviteten

Samtliga deltagare uppskattade att de utövade skateboard mer till följd av tillgängligheten av en skateboardpark. Alla deltagare som hade tillgång till en skateboardpark upplevde att anläggningen bidrog till ett ökat utövande. Deltagarna som ej hade tillgång till någon skateboardpark förmodade att de skulle åka mer skateboard om de fick tillgång till en sådan anläggning. Skateboardparkerna uppfattas även påverka deltagarnas prestation fördelaktigt. En stor del av deltagarna påpekade att deras utövande vart positivt påverkat av skateboardparkerna eftersom de blev bättre på att utföra diverse trick.

Samtliga deltagare utom två som hade tillgång till en skateboardanläggning uppskattade att de skulle åka mindre skateboard om de inte hade tillgång till skateboardparkerna. En del menade även att anläggningarna påverkar deras utövande i så hög grad att de skulle överväga att sluta om de inte fanns tillgång till någon skateboardpark.

”Om det inte fanns varken privata minirampor eller någon plaza eller den här bunkern som är byggd nu, inget av dem. Då skulle jag nog inte rulla skateboard alls.”

En deltagare uppmärksammade även att de lokala skateboardparkerna framförallt är viktiga för de unga utövarna. Han menade på att de är svårare för de yngre utövarna att söka sig till

andra städer för att åka skateboard. På så sätt blir tillgängligheten allt viktigare för de grupperna som inte har möjlighet att utnyttja skateboardanläggningar på andra platser.

”Men överlag tror jag inte att det skulle bli så mycket färre timmar, det skulle bara bli mer organiserat, att man ringer runt och sätter sig i en bil och åker väg...men hade jag vart 17 hade det såklart inte vart möjligt liksom. Inget körkort, ingenstans att rulla, då hade man blivit tvungen att rulla på stan, eller slutat.”

Flera deltagare uttalade även åsikter om att de upplevde det som säkrare att åka skateboard i avsedda skateboardparker. Detta eftersom utrustningen i parkerna är byggda för att åka skateboard på vilket gör att de är perfekta saker att utföra diverse trick på. Miljön är därmed utformad specifikt för att tillfredställa skateboardåkarnas behov vilket gör att de inte innehåller hinder och andra faktorer som kan finnas på allmänna platser. Faktum är att de hinder som finns på allmänna platser även kan öka riskerna med utövandet eftersom det de innebär ytterligare faktorer att ta i beräkningen när trick skall utföras.

”Det är ingen gatusten eller kant här och var som är i vägen utan det är ju byggt för att skatea på och då är det ju perfekta saker”

Flera deltagare uppgav att det var ett stort intresse av att använda den lokala skateboardparken, vilket stundtals ledde till att platsen ansågs vara för liten för att samtliga utövare skulle ges utrymme. Detta bidrog då till att både den fysiska aktiviteten minskade och att skaderisken ökade eftersom risken att åka ihop och krocka ansågs vara högre.

”Skateplazan är liksom ändå ett ganska stort ställe, relativt. Där kan du ju åka max tre samtidigt men det kan vara femtio personer där som väntar, ganska många åk förstörs för att man krockar och skaderisken höjs ju”

I ett flertal intervjuer uppmärksammade deltagarna även att skateboardparkerna troligen stimulerar fler att börja åka skateboard. Detta eftersom anläggningen på ett tydligt sätt synliggör vart man kan utföra skateboard och genom att visa nya individer vad skateboard innebär kan det attrahera nya utövare att börja åka skateboard. Skateboardparken blir på så sätt en symbol som marknadsför sporten. Tillgången och vetskapen om att det även i framtiden kommer finnas en plats avsedd för skateboard tros även stimulera flera att börja åka skateboard.

5.3.1 Sociala faktorer och skateboardparken som en mötesplats

Av de tolv som deltog i studien uppgav tio att de sociala faktorerna var viktiga för att de skulle utöva skateboard. En av deltagarna beskriver skateboard som en social spontanidrott.

Den stora majoriteten av deltagarna uppgav att de skulle åka skateboard mindre eller inte alls om de alltid var tvungna att utöva sporten ensam. De sociala faktorerna verkar vara viktiga ur flera perspektiv. Dels på grund av prestationsdelen av sporten. De upplevs inte lika tillfredsställande att klara ett trick om ingen ser det eller bryr sig om det. Så till en viss del handlar det om att bli uppmärksammad, visa sina kvalitéer och få sina färdigheter bekräftade. Den främsta anledningen till att de sociala faktorerna är så viktiga är dock behovet av social interaktion. Skateboard ses inte främst som en sport där prestationerna är de viktiga för utövandet, utan skateboard är primärt en aktivitet för att umgås med vänner, likasinnade och göra något ihop som alla finner glädje i.

”Det är den bästa formen av kompishäng. Man gör någonting och umgås och snackar skit”

Det är även en vedertagen åsikt bland deltagarna att skateboardparker bidrar till en ökad social interaktion i samband med skateboardutövandet. Utan en skateboardpark blir utövarna utspridda vid olika platser där det finns olika typer av objekt att åka skateboard på. En skateboardpark förenar alla dessa olika objekt och tillfredställer olika behov på ett och samma ställe. Detta gör att anläggningen bidrar med en plats dit alla skateboardåkare kan åka oavsett önskemål och behov. Skateboardparken blir på så sätt även en mötesplats som håller samman gruppen, man umgås med redan bekanta och träffar även nya människor med samma intresse och knyter nya vänskapsband. Skateboardparken erbjuder även en möjlighet för utövare som inte har några bekanta som åker skateboard att ta del av den sociala delen av utövandet. Flera deltagare uttryckte det som att de kunde åka till skateboardparken själva för det fanns alltid andra utövare där som de kunde åka tillsammans med.

”Man träffar mycket folk och det kommer ofta folk från andra ställen hit också så träffar man dem. Så har man någonstans att träffas och vara. För det är ju mycket hänga också när man är här, det är ju inte bara åka, åka, åka, man står och pratar, tar det lite lugnt, Så det är ett bra ställe att träffas på, likasinnade”

Skateboardparken beskrivs av en person som en fritidsgård. En plats där man kan mötas och umgås och lära känna nya människor. Att likna skateboardparken med en fritidsgård är något som går att urskilja ur fler intervjuer. Deltagare berättar att de ibland åker dit utan att ha som syfte att åka skateboard utan åker istället dit för att umgås med vänner. Platsen blir på så sätt även en social mötesplats förutom en plats för fysisk aktivitet. Skateboardparken beskrivs av en deltagare som en plats som utvecklar utövarnas skateboardmässiga kvalitéer men även är

utvecklande för individen eftersom man får lära känna så mycket nya människor i den kontexten.

”det är som en fritidsgård fast, ja man utvecklas som skateare men även som människa också oftast, eftersom man lär känna nya människor i grupp och även själv.”

5.4 Aktivitetsmönster

Frågeställningen om hur vanligt det är att skateboardåkare deltar i andra sportaktiviteter fick ett näst intill likdelat resultat. Sju deltagare upplevde att de var relativt vanligt medan sex deltagare upplevde att skateboardåkare inte ägnade sig åt andra sportaktiviteter i speciellt stor utsträckning. Uttalandena skiftade ifrån att vissa trodde att de flesta deltog i andra sportaktiviteter till att andra menade att de inte kände någon som både åkte skateboard och var aktiv inom någon annan sport.

Samtliga deltagare som inte upplevde att skateboardåkare generellt ägnade sig åt andra sportaktiviteter hade liknande förklaringar till varför fallet inte var sådant. Ledordet för varför skateboardåkare ägnade sig åt skateboard framför andra sporter var frihet. De menade att skateboard var mer tilltalande för skateboardåkare eftersom det inte innehöll några måsten utan individen själv styrde över sitt eget utövande. Den främsta gemensamma faktorn var uttalandet om att skateboard inte var beroende av specifika träningstider utan kunde utföras när så önskade. Andra sporter ansågs vara för strukturerade med specifika datum och tider när den skulle utföras vilket enligt många var en oönskad situation. Deltagarna förklarade även att de inte fanns några riktlinjer eller krav för hur aktiviteten skall genomföras utan individen har friheten att bestämma själv över hur aktiviteten ska bedrivas.

”Andra idrotter har ju ett upplägg som är väldigt annorlunda mot just sporten att skatea. De har utsatta träningstider, de har lite press på sig att de ska prestera, och även, ja det är ju upplagt på ett helt annat sätt. Skatea, där spelar det ingen roll hur dåligt jag åker från dag till dag jag åker fortfarande och är med i mitt eget lag dagen efter. Om man tänker så det är ingen press att jag ska prestera varje gång. Och det är ju ganska unikt i den här åldern, skulle man spela en sport på en hyfsat bra nivå i 24 års ålder då är det press på än att då ska man prestera annars så får man tillslut inte vara med längre, eller flyttas ner eller någonting. Det är ju inte så att man inte platsar längre i skateparken bara för att man åker dåligt. På så sätt är det ju, och jag tror även ungdomar tycker det är lite skönt också, att det inte är det där hårda att det ska satsas och presteras.”

Bland de deltagarna som ansåg att skateboardåkare ägnade sig åt andra sportaktiviteter fanns det inte lika tydliga likheter i deras svar. En aktivitet som återkom i flera intervjuer var ändå snowboard. Snowboard var en aktivitet som många använde som ett exempel på en annan sport som de trodde vara vanlig bland skateboardåkare. Sedan nämndes även skidåkning och andra extremsporter. De var även några deltagare som menade att skateboardåkare även sysslade med klassiska idrotter så som fotboll och hockey. Det var med andra ord vitt skilda åsikter om vilka sporter som skateboardåkare även utövade men den som nämndes i flest intervjuer var snowboard.

En deltagare menade att det inte går att ge några generella slutsatser om detta då skateboardåkare inte längre är en homogengrupp. Han menade att det nu för tiden är personer i alla åldrar, samhällsklasser och positioner i samhället som åker skateboard så att det inte längre går att tala om gruppen skateboardåkare som ett kollektiv.

6 Diskussion

6.1 Resultatdiskussion

6.1.1 Studiepopulationen

Deltagarpopulationen var relativt bred och innehöll utövarna i åldrar från 16 år upp till 30 år. För att fastslå om deltagarpopulationen är representativ för resterande utövare kan en jämförelse göras med Sheffield City Councils studie (refererad i Woolley, H. Johns, R. 2001) som undersökte vilka det är som utövar extremsporter. I deras undersökning var åttioprocent av utövarna mellan 11 och 22 år. Detta är något som den här studien relativt väl stämmer överens med då sjuttiofem procent av deltagarna var 22 år eller yngre. Den största delen, sextio procent av dessa var sedan i åldern 15 till 22 år i Sheffield City Councils undersökning. Här skiljer sig studierna åt då den här studien inte har några deltagare under 16 år. Det betyder att studiepopulationen saknar representanter för de yngsta utövarna. I de fallen då intervjuledaren kom i kontakt med utövare under 15 år, var det inte möjligt att tillfredsställa de forsknings-etiska principerna. Därav nekades dessa deltagare medverkan och saknas därför i studiepopulationen. Åttio procent var av manligt kön i Sheffield City Councils undersökning. I den här studien var samtliga deltagare av manligt kön. Det gör även att andelen kvinnliga deltagare saknas i studien. Anledningen till att inga kvinnliga deltagare medverkade i studien är att det inte gick att finna några utövare av kvinnligt kön i lämplig ålder för medverkande i undersökningen. Snöbollsurvalet bidrog inte till några kvinnliga deltagare och under de total

gångar intervjuledare var vid den lokala skateboardparken för rekrytering kunde inga kvinnliga deltagare påträffas.

6.1.2 Skateboard på allmänna platser

Som hinder för skateboardåkning på allmänna platser uppmärksammades i den här studien främst dåligt underlag och bristen på lämpliga platser. Troligen är det här inte två skilda hinder utan två olika uttryck att beskriva samma problem. Hindret för att utöva skateboard på den specifika platsen kan bero på dåligt underlag. Dåligt underlag på flera platser där man annars möjligen skulle åka skateboard leder därmed till brist på attraktiva platser att åka skateboard på. Bristen på platser blir således det övergripande problemet att utöva skateboard på allmänna platser medan dåligt underlag är det specifika hindret på många ställen. Samma sak gäller anti-skate anordningarna som helt enkelt eliminerar möjligheterna till att åka skateboard på de berörda platserna och leder också till en minskning av platser att utöva skateboard på.

Det primära problemet med att åka skateboard på allmänna platser är alltså troligen bristen på möjliga platser att utöva sporten på. Eftersom utbudet av platser att åka skateboard på är dåligt dras troligen fler utövare till de få ställen som finns. Den dåliga valmöjligheten bidrar möjligen till att fler åker på sådana platser där andra inte anser att de bör åka. På så sätt tvingas utövarna att utmana existerande normer för att kunna ha möjlighet att utöva sin aktivitet. Det kan i sin tur möjligen bidra till att konflikten om skateboard på allmänna platser blir ett faktum och båda parter förstärker sin ståndpunkt. Utövarna anser sig bli dåligt bemötta och allmänheten ser skateboard som ett problem och uppfattar utövarna som vandaler. Att somliga anser att skateboardåkare är vandaler som förstör omgivningen uppmärksammades både i den här studien och i tidigare forskning (Woolley, H. Johns, R. 2001).

Konflikten mellan utövare av skateboard och motståndare till skateboard på allmänplats kan därmed möjligen dämpas med ett ökat utbud av platser att utöva skateboard på. Deltagare i tidigare forskning menar att pengarna bör läggas på att skapa skateboardparker istället för att försöka motarbeta deras utövande. På så sätt skulle inte skateboardutövare behöva använda sig av allmänna platser i sitt utövande (Woolley, H. Johns, R. 2001). Det var även deltagare i den här studien som tidigare hade använt sig av allmänna platser men slutat använda dem när de fick tillgång till en skateboardpark. Det är därmed relativt troligt att byggnationer av skateboardanläggningar minskar utnyttjandet och slitaget av skateboard på allmänna platser. På så sätt borde resurser läggas på att bygga skateboardarenor för att stimulera utövarna till fysisk aktivitet och minska konflikten på de allmänna platserna.

Hindren på allmänna platser är uppenbarligen ett problem och påverkar den fysiska aktiviteten hos skateboardutövare. Shannon, C. Werner, T. (2008) studie belyste att vissa utövare överväger att sluta utöva skateboard på grund av hinder i miljön. Detta är något som även uppmärksammades i den här studien. En av deltagarna hade tidigare slutat åka skateboard främst på grund av att han inte orkade konfronteras med olika hinder och motarbetas i sitt utövande. I konflikten om skateboard på allmänna platser bör därmed inte endast skateboarden ses som den störande faktorn. Det är även viktigt att poängtera att utövarnas fysiska aktivitet blir märkbart påverkad av dessa hinder.

6.1.3 Skateboardparkens påverkan på den fysiska aktiviteten

Resultatet i studien likväl som tidigare forskning tyder på att skateboardparkerna bidrar med en ökad fysisk aktivitet (Shannon, C. Werner, T. 2008). Skateboardparken bidrar med ökad glädje och nöje i skateboardutövandet, och även andra positiva effekter så som utveckling och ökade färdigheter. Den primära anledningen till att skateboardparken ökade den fysiska aktiviteten verkar ändå främst vara glädje och nöje. Att den fysiska aktiviteten ökar av dessa faktorer är troligt då Jae Ko, Y. Park, H. Claussen, C. (2008) studie som visar på att actionsports utövare främst motiveras av glädje och nöje. En annan anledning till att skateboardparker bidrar med en ökad fysisk aktivitet, kan vara att den anses vara en attraktiv plats att utöva skateboard på. Attraktiva platser för fysisk aktivitet har visat sig öka den fysiska aktiviteten och deltagandet i spontanidrott (Tester, J. Baker, R. 2009).

De flesta deltagarna uppgav att de skulle åka mindre skateboard om de inte hade tillgång till någon skateboardpark. Med tanke på Panter, J. Jones, A. Hillsdon, M. (2008) studie är detta inte oväntat, eftersom deras studie visade att de som hade en sämre tillgång till idrottsanläggningar var mindre fysiskt aktiva. Den stora anledningen till att utövare åker mindre skateboard är troligen att de tvingas konfronteras än mer med hindren på allmänna platser. Som nämntes tidigare övervägde vissa deltagare att sluta åka skateboard om de inte hade tillgång till någon skateboardpark. Det är en situation som även tidigare forskning har visat (Shannon, C. Wernet, T. 2008). Lösningen i en sådan situation verkar vara att resa till andra städer där tillgång till skateboardparker finns. Att resa till andra städer för att åka skateboard är dock inte helt problemfritt för samtliga utövare. Möjligheten att åka i skateboardparker blir därmed beroende av ekonomiska och transportmässiga faktorer. För de äldre utövarna innebär detta troligen inte ett lika stort problem som för de yngre. Det blir på så sätt unga och andra resurssvaga grupper som främst blir lidande i en sådan situation. Det kan ses som alarmerande då dessa grupper redan har en sämre möjlighet till att vara fysiskt aktiva på grund av

resursbrist. För de yngre utövarna kan skateboardparken vara den enda plats där de får lov att utöva skateboard. Skateboard bedrivs utanför skateboardparken ofta på gator och torg där det inte sällan är trafik. Miljöer med mycket fordon har visat sig skapa en oro hos föräldrar vilket leder till att barnen är mindre fysiskt aktiva utomhus och har även en lägre fysisk aktivitet överlag (Wieir, L. Etelson, D. Brand, D. 2006). Därmed vill föräldrar möjligen inte att barnen ska utöva skateboard på allmänna platser. Det kan vara av den anledningen som föräldrar specifikt efterfrågade plats avsedda för skateboard, i en studie om hinder och behov för deras barns fysiska aktivitet (Williden, M. et. al. 2006).

Att individers fysiska aktivitet minskas eller uteblir är allvarligt med tanke på vilka positiva effekter fysisk aktivitet har visats medföra. Field, T. Diego, M. Sanders, C. (2001) visar på att fysisk aktiva ungdomar både har en bättre föräldrakontakt och bättre betyg i skolan. Samma studie visar även att ungdomar som är fysisk aktiva använder alkohol och andra droger i lägre utsträckning. Fysisk aktivitet på fritiden har även ett samband med ett ökat välbefinnande hos individen (Cerin, E. et. al. 2009). En minskad fysisk aktivitet kan möjligen därmed få fler oönskade bieffekter på flera olika områden. Att ungdomar är inaktiva i ungdomen får även långsiktiga konsekvenser, eftersom en inaktiv ungdom ökar riskerna för framtida inaktivitet (Alfano, C. et. al. 2002). Ett mönster av inaktivitet övertid kan sedan leda till stora konsekvenser då inaktiva löper signifikant högre risk att dö i förtid (Lee, IM. et. al. 2004).

6.1.4 Skateboardparken som en mötesplats

För de flesta deltagare var de sociala faktorerna viktiga för deras utövande. Den sociala interaktionen och möjligheten att utöva skateboard med andra utövare visade sig vara viktigt för de flesta deltagares skateboardutövande. Vikten av de sociala faktorerna för skateboardåkare har även uppmärksamats i tidigare forskning. Där påpekade utövare att det var viktigt för dem att ha platser att utöva aktiviteten på som även erbjöd möjlighet till att umgås med sina vänner och träffa andra utövare (Woolley, H. Johns, R. 2001). Skateboardparken ansågs i den här studien vara en bra mötesplats och bidrog med en bra social kontext för utövarna. En vedertagen åsikt var att skateboardparken bidrog med en ökad social interaktion i samband med utövandet. Skateboardanläggningar är därmed inte endast en plats för fysisk aktivitet utan en utmärkt plats att umgås med vänner och bidrar till en god sammanhållning inom gruppen. Att skateboardparken är en plats dit individer vänder sig för att uppfylla sina sociala behov styrks genom tidigare forskning (Bradly, G. 2010; Shannon, C. Werner, T. 2008). De flesta utövarna i den här studien uppskattade att de inte skulle åka lika mycket skateboard om de inte hade andra att utöva aktiviteten tillsammans med. De sociala faktorerna är därmed

viktiga för utövarnas grad av fysisk aktivitet. Att de sociala faktorerna till viss del styr graden av fysisk aktivitet är troligt, om man ser till tidigare forskning. En studie visade att unga före-
drar att vara fysisk aktiva för att umgås och göra något roligt tillsammans med sina vänner. På
så sätt bidrar de sociala faktorerna till att motivera unga att vara fysiskt aktiva. De sociala
faktorerna verkade både positivt vid uppkomsten av och upprätthållandet av fysisk aktivitet
(Jago, R. et. al. 2009). Att skateboardparken ses som en mötesplats och en social kontext bi-
drar möjligen till att fler börjar åka skateboard och att chansen för upprätthållen fysisk
aktivitet ökar.

6.2 Metoddiskussion

För studien valdes en kvalitativundersökningsmetod ut, eftersom det ansågs vara fördelaktigt
för studien. Metodvalet grundar sig på att studien vill undersöka människors uppfattningar
och åsikter om sin specifika situation. För att göra det krävs det att deltagarna lämnas stort
utrymme till att vara ledande i kunskapsinsamlingen. I sådana situationer lämpar sig mindre
strukturerade intervjuer bra. Nackdelen med intervjuer är att de är relativt resurskrävande
vilket inte lämnade utrymme för någon större deltagarpopulation (Gillham, B. 2008). Med en
annan design hade en större deltagarpopulation kunnat nås. Samtidigt hade en sådan metod
troligen gett en mer ytlig bild av problemet. Detta eftersom det inte skulle vara möjligt att
lämna samma utrymme för beskrivande och detaljerade svar som en intervju erbjuder. En
annan design skulle troligen även innebära att studien blivit mer styrd, vilket då troligen gett
ett mer styrt resultat. En styrd studie hade troligen inneburit att en del åsikter inte kommit
fram och därmed inte funnits med i resultatet. Det hade då sannolikt sänkt studiens
trovärdighet då resultatet inte direkt speglar utövarnas attityder. Det är även svårt att på
förhand bestämma vilka faktorer studien ska innehålla när man undersöker individers normer
och attityder. Trost, J. (2005) skrev att människor inte är konstanta och att deras åsikter
därmed förändras över tid och beroende av dess kontext. Det är därmed av fördel att använda
en öppen studie design som tillåter deltagarna att styra studien i så stor mån som det är
möjligt.

Metoden för undersökningen ändrades under studiens gång, detta på grund av svårigheter att
rekrytera deltagare till fokusgrupper. Bytet till individuella intervjuer istället för fokusgrupper
gjorde det lättare att anpassa och genomföra intervjuerna. Det låga intresset bland utövarna att
delta i studien ledde även till en något mindre deltagarpopulation än beräknat. Intervjuledaren
var ett tiotal gånger vid den lokala skateboardparken och sökte deltagare till studien. Ett stort
antal utövare tillfrågades och en stor del tackade nej till medverkande i studien. Den något

mindre deltagarpopulationen än planerat kan ha bidragit till att färre åsikter framkommit i undersökningen vilket kan ha bidragit till ett mer homogent resultat.

En konsekvens av metodbytet kan vara att deltagarna delgav en annan information i de individuella intervjuerna jämfört med om de deltagit i fokusgrupper. Gillham, B. (2008) skriver att det går att upptäcka ett känslomässigt engagemang som sällan syns i individuella intervjuer när man arbetar med fokusgrupper. Gruppintervjuer kan också bidra till en helhet istället för att olika delar insamlas i varsin intervju. Det blir också svårare att se dominerande åsikter i individuella intervjuer till skillnad mot om deltagarna medverkar i fokusgrupper. Detta eftersom det tydligare kan framkomma i gruppens dynamik vilka åsikter som anses vara ledande. Å andra sidan ger individuella intervjuer utrymme för samtliga deltagare i studien att yttra sina åsikter i varje specifik fråga. Detta gör att oavsett personlighet får samtliga deltagare lika stort utrymme att komma till tals. Vid individuella intervjuer påverkas inte heller deltagarna av andras uttalande vilket möjligen kan inträffa vid gruppintervjuer. Det bidrar troligen till att deltagarna ger sin bild av situationen och inte anammar någon annans åsikter.

Urvalsmetoden bidrog även till att deltagarnas medelålder var något högre än den genomsnittliga åldern för utövarna. Snöbollsurvalet ledde även till att deltagare med en relation och anknytning till varandra rekryterades. Dessa individer kan möjligen ha en relation till varandra eftersom de delar liknande värderingar och intressen vilket då kan ha bidragit till ett mer homogent resultat. Urvalsmetoden ledde dock till att intervjuledare kom i kontakt med individer som annars inte hade gått att nå i studien. Att deltagare med liknande åsikter kan ha rekryterats, kan även ha inträffat när skateboardåkare rekryterades vid den lokala skateboardparken. Möjligen finns det skateboardåkare som inte väljer att åka på denna plats eftersom de har andra värderingar och önskemål med sin åkning. Den risken minskar dock då snöbollsurvalet gav intervjuledaren kontakt med individer som inte använder sig av den lokala skateboardparken i speciellt stor utsträckning. Rekryteringen vid skateboardanläggningen kan även ha minimerat risken med snöbollsurvalet, då dessa individer rekryterades utan koppling till varandra. På så sätt kan de båda urvalsmetoderna komplettera för varandras brister och sammantaget minska risken för en homogen deltagarpopulation. Förutom ett fåtal undantag härstammar samtliga deltagare från samma stad vilket även gör att resultatet möjligen inte är överförbart för skateboardåkare på andra platser som inte befinner sig i samma situation som studiens deltagare.

6.3 Allmädiskussion

Resultatet i studien visar attityder och uppfattningar om skateboardåkares fysiska aktivitet. Det är viktigt att påpeka att detta inte nödvändigtvis är synonymt med hur det i verkligheten ter sig. Vidare forskning skulle därmed behövas för att fastställa hur faktorerna praktiskt påverkar individernas fysiska aktivitet. Ett viktigt område att undersöka närmare torde vara hur skateboardparker påverkar utövarnas fysiska aktivitetsnivå. Detta eftersom både den här och tidigare studier (Shannon, C. Werner, T. 2008) uppmärksammat att utövare uppfattar skateboardparken som främjande för deras fysiska aktivitet.

Resultatet i studien kunde inte synliggöra om det finns några speciella mönster i skateboardåkares fysiska aktivitet. Tvetydigheterna angående frågeställningen gör det här till ett intressant område för fortsatt forskning. Därmed skulle framtida forskning även kunna studera det här problemet närmare för att fastställa om skateboardåkare är en riskgrupp som är i behov av ökad stimulans. Av ungefär hälften av deltagarnas svar i denna studie uppfattas skateboardåkare vara det. Fallet skulle även kunna vara sådant eftersom det påträffats liknande mönster i tidigare forskning (Shannon, C. Werner, T. 2008).

7 Slutsats

Resultatet visar att skateboardutövare upplever en mängd hinder för deras utövande på allmänna platser. Främst är det bristen på ställen att åka på och dåligt underlag som uppmärksammas som fysiska hinder. Ett annat problem är att de relativt ofta möts av negativa reaktioner på grund av deras skateboardåkande. Trots detta anser de flesta att skateboard är socialt accepterat och att de oftast blir positivt bemötta. Uttalanden tyder på att tillgången till skateboardparker minskar utnyttjandet av allmänna platser för skateboard och slitaget som följer. Det tyder på att skateboardparkerna även påverkar utövarnas fysiska aktivitet positivt. De flesta deltagarna uppskattade att de åker mer skateboard när de har tillgång till en skateboardpark. Skateboardparken verkar även bidra till mer glädje och nöje i deras utövande, som är viktiga motivationsfaktorer för deras utövande. Skateboardparken bidrar även till en ökning av de sociala faktorerna som omgärdar skateboardutövandet. Detta är också en faktor som troligen påverkar skateboardåkarnas fysiska aktivitet positivt då dessa är viktiga för i vilken grad utövarna ägnar sig åt aktiviteten.

8 Referenslista

Almevik, G. (2008) *Kickflip architecture*. Göteborg, Institute of Conservation, Gothenburg University.

Alfano, C. Klesges, R. Murray, D. Beech, B. McClanahan, B. (2002) *History of Sport Participation in Relation to Obesity and Related Health Behaviors in Women*. Preventive Medicine, Vol. 34, No. 1, ss. 82-89.

Borden, I. (2001) *Skateboarding, space and the city. Architecture and the body*. New York: Berg.

Cerin, E. Leslie, E. Sugiyama, T. Owen, N. (2009) *Associations of multiple physical activity domains with mental well-being*. Mental health and physical activity, Vol. 2, No. 2, ss. 55-64.

Faskunger, J. (2007) *Den byggda miljöns påverkan på fysisk aktivitet*. Stockholm: Statens folkhälsoinstitut.

Field, T. Diego, M. Sanders, C. (2001) *Exercise is positively related to adolescents' relationships and academics*. Adolescence, Vol. 36, No. 141, ss. 105-111.

Forsman, L. Eriksson, A. (2001) *Skateboarding injuries of today*. British journal of sports medicine, Vol. 35, No. 5, ss. 325-328.

Garber, J. Little, S (1999) *Predictors of Competence among Offspring of Depressed Mothers*. Journal of adolescent research, Vol. 14, No. 1, ss 44-71.

Giles-Corti, B. Broomhall, M. Knuiman, M. Collins, C. Douglas, K. Ng, K. Lange, A. Donovan, R. (2005) *Increasing Walking: How Important Is Distance To, Attractiveness, and Size of Public Open Space?* American journal of preventive medicine, Vol. 28, No. 2, ss. 169-176.

Gillham, B. (2008) *Forskningsintervjun. Tekniker och genomförande*. Lund: Studentlitteratur.

Gordon-Larsen, P. McMurray, R. Popkin, B. (2000) *Determinants of adolescent physical activity and inactivity patterns*. Pediatrics, Vol. 105, No. 6, ss. 1-8.

Jae Ko, Y. Park, H. Claussen, C. (2008) *Action sports participation: consumer motivation*. International journal of sport marketing & sponsorship, Vol 9, No. 2, ss. 111-124

- Jago, R. Brockman, R. Fox, K. Cartwright, K. Page, A. Thompson, J. (2009) *Friendship groups and physical activity: qualitative findings on how physical activity is initiated and maintained among 10-11 year old children*. The international journal of behavioral nutrition and physical activity, Vol. 6, No. 4, ss. 1-9.
- Hartman, J. (2004) *Vetenskapligt tänkande. Från kunskapsteori till metodteori*. Lund: Studentlitteratur.
- Heinrich, K. Lee, E. Suminski, R. Regan, G. Reese-Smith, J. Howard, H. Hoddock, K. Poster, W. Ahluwalia, J. (2007) *Associations between the built environment and physical activity in public housing residents*. International journal of behavioral nutrition and physical activity, Vol. 56, No. 4, ss. 1-9.
- Lee, CD. Blair, S. Jackson, A. (1999) *Cardiorespiratory fitness, body composition, and all-cause and cardiovascular disease mortality in men*. American journal of clinical nutrition, Vol. 69, No. 3, ss. 373–380.
- Lee, IM. Sesso, H. Oguma, Y. Paffenbarger Jr, R. (2004) *The "Weekend Warrior" and risk of mortality*. American journal of epidemiology, Vol. 160, No. 7: ss. 636-641.
- Morgan, D: (1998) *Planning focus groups: Focus group kit 2*. London: SAGE Publications.
- Panter, J. Jones, A. Hillsdon, M. (2008) *Equity of access to physical activity facilities in an English city*. Preventive medicine, Vol. 46, No. 4, ss. 303-307.
- Recours, R. Souville, M. Griffet, J. (2004) *Expressed motives for informal and club/association-based sport participation*. Journal of leisure research, Vol. 36, No.1, ss. 1-22.
- Rethnam, U. Yesupalan, R: Sinha, A. (2008) *Skateboards: Are they really perilous? A retrospective study from a district hospital*. BMC research notes, 1:59, hämtad från: <http://www.biomedcentral.com/content/pdf/1756-0500-1-59.pdf>
- Raustorp, A. Mattsson, E. Svensson, K. Ståhle, A. (2006) *Physical activity, body composition and physical self-esteem: a 3-year follow-up study among adolescents in Sweden*. Scandinavian journal of medicine and science in sports, Vol. 16, No.4, ss. 258-266.
- SBU (2007) *Metoder för att främja fysisk aktivitet. En systematisk litteraturöversikt*. Stockholm: Statens beredning för medicinsk utvärdering

Shannon, C. Werner, T. (2008) *The Opening of a Municipal SkatePark: Exploring the Influence on Youth Skateboarders' Experiences*. Journal of park and recreation administration, Vol. 26, No. 3, ss. 39-58.

Sheehan, E. Mulhall, KJ. Kearns, S. O'Connor, P. Stephens, M. McCormack, D. (2003) *Impact of dedicated skate parks on the severity and incidence of skateboard- and rollerblade-related pediatric fractures*. Journal of pediatric orthopaedics, Vol. 23, No. 4, ss. 440-442.

Tammelin, T. Näyhä, S. Hills, A. Järvelin, MR: (2003) *Adolescent participation in sports and adult physical activity*. American journal of preventive medicine, Vol. 24, No. 1, ss. 22-28.

Tester, J. Baker, R. (2009) *Making the playfields even: Evaluating the impact of an environmental intervention on park use and physical activity*. Preventive medicine, Vol. 48, No. 1, ss. 316-320.

Trost, J. (2005) *Kvalitativa intervjuer*. Lund: studentlitteratur.

YFA (2008) *FYSS 2008. Fysisk aktivitet I sjukdoms prevention och sjukdomsbehandling*. Stockholm: Statens folkhälsoinstitut.

Weir, L. Etelson, D. Brand, D. (2006) *Parents' perceptions of neighborhood safety and children's physical activity*. Preventive medicine, Vol. 43. No. 3, ss. 212-217.

Williden, M. Taylor, R. McAuley, K. Simpson, J. Oakley, M. Mann, J. (2006) *The APPLE project: An investigation of the barriers and promoters of healthy eating and physical activity in New Zealand children aged 5-12 years*. Health education journal, Vol. 65, No. 2, ss. 135-148.

Woolley, H. Johns, R. (2001) *Skateboarding: The City as a Playground*. Journal of urban design, Vol. 6, No. 2, ss. 211-230.

9 Bilaga 1

Hej!

Jag som är ansvarig för detta projekt heter Daniel Särkioja och studerar på hälsopedagogiska programmet på Högskolan i Gävle. Jag genomför just nu mitt examensarbete i folkhälsovetenskap med inriktning mot fysisk aktivitet. Min uppsats syftar till att undersöka hur skateparker påverkar den fysiska aktiviteten.

Jag garanterar härmed att den insamlade informationen endast kommer att användas och publiceras i denna uppsats och hanteras strikt vetenskapligt.

Jag garanterar även att samtliga deltagare kommer att ha fullständig anonymitet i resultatet. Det betyder att ingen kommer att kunna spåra vem som har sagt vad i texten och all insamlad information kommer att sammanställas och redovisas.

Att delta i denna studie är självklart helt frivilligt. Du har även rätt att när som helst under intervjun avbryta medverkandet i studien om så önskas. Om du efter intervjun önskar att avbryta deltagande i studien uppmanas du att kontakta mig som ansvarig för studien.

Har du frågor eller funderingar om denna studie är du även välkommen att kontakta mig.

Tack för att du tar dig tid att medverka i mitt examensarbete!

Daniel Särkioja

Tele: 0704795656

Mail: hhp07dsa@student.hig.se

10 Bilaga 2

Tillvägagångssättet är det samma i samtliga intervjuer. Lika så är Huvudfrågorna desamma. Däremot användes olika följdfrågor beroende på vad deltagarna svarar på huvudfrågorna. Som hjälp för att anknyta till syftet följs samtliga huvudfrågor med stöd ord, som kan användas vid följdfrågor.

Tillvägagångssätt vid genomförande av undersökningen

- Presentation av intervjuledaren.
- Presentera undersökningens tillvägagångssätt.
- Dela ut missivbrev.
- Intervjuledaren går igenom missivbrevet muntligt.
- Deltagarna får tillfälle att ställa eventuella frågor inför studien.
- intervjun genomförs.
- Deltagarna får tillfälle att ställa eventuella frågor efter studien.
- Intervjuledaren tackar deltagarna för medverkande.

Huvudfrågor och inriktningar för eventuella följdfrågor

1. Skejtar du någonting på stan eller annan allmänplats?

2. Vad upplever du för hinder och förutsättningar för att utöva skateboard på allmänplats?

- Bemödande av allmänheten?
- Social acceptans?
- Upplevda miljömässiga förutsättningar och hinder?
- Påverkar dessa faktorer hur mycket du skejtar?

3. Skatear du någonting i skateparker eller andra byggda platser för skateboard?

4. Påverkar skateboardparkerna ditt skateande?

- Mötesplats och sociala faktorer?
- Bidrar accepterade platser för skateboard till ett ökat utövande?

5. Hur ser du på den sociala biten av skateandet?

- Vikten av att umgås med vänner?

6. Hur vanligt upplever du att det är att skateboardåkare medverkar i andra sporter?

- Finns det mönster i fysisk aktivitet för gruppen?
- Vad beror det på?